

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ ЗПО «МПДЮТ»

від 25.09.2023 № 132

Людмила МАРИНЮК

ПОЛОЖЕННЯ
про дистанційне навчання
в Закладі позашкільної освіти
«Міський Палац дитячої та юнацької творчості»
Запорізької міської ради

I. Загальні положення

1.1. Положення про дистанційне навчання (далі Положення) визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання в Закладі позашкільної освіти «Міський Палац дитячої та юнацької творчості» Запорізької міської ради (далі ЗПО «МПДЮТ»). Розроблено відповідно до Положення про дистанційне навчання (наказ Міністерства освіти і науки України 25.04.2013 № 466, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30 квітня 2013 р. за № 703/23235.) та Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні, затвердженої 20 грудня 2000р. МОН України.

1.2. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.3. Це Положення поширюється на всі форми дистанційного навчання у закладі та є невід'ємною частиною дистанційної освіти загалом в Україні.

1.4. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми або освітньо-кваліфікаційними рівнями відповідно до державних стандартів освіти; за програмами підготовки учнівської молоді до набуття певних знань і навичок, здобуття професійних умінь, підвищення фахової майстерності та підготовки до вступу у заклади вищої освіти (далі – ЗВО).

1.5. Завданням дистанційного навчання є забезпечення для вихованців закладу можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та

професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей.

1.6. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі, інші онлайн канали мережі Інтернет;

веб-ресурси навчальних програм, у тому числі дистанційні курси, систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних програм, яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та інших доступних користувачеві програмних засобів;

веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних програм, програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

дистанційна форма навчання – форма організації навчального процесу у ЗПО, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень;

інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до вебресурсів (електронних ресурсів) навчальних програм, а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

система управління веб-ресурсами навчальних програм – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

суб'єкти дистанційного навчання – особи, які навчаються (здобувачі позашкільної освіти), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні працівники, методисти, тренери, керівники гуртків тощо);

технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у навчальних закладах та наукових установах.

II. Реалізація дистанційного навчання.

2.1. Дистанційне навчання реалізується шляхом:

– застосування дистанційної форми як окремої форми навчання відповідно до Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти (Наказ МОН №536 від 23.04.2019 р. Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, зареєстрований у Міністерстві юстиції за № 547/93518 від 22.05.2019 р.), Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти (Наказ МОН від 10.07.2019 № 955 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 р. за № 852/33823 Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8);

– використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах.

2.2. Запровадження дистанційної форми навчання у ЗПО «МПДЮТ» здійснюється за погодженням з МОН України. Дистанційна форма навчання у ЗПО запроваджується відповідно до рішення педагогічної ради, погодженого з органом управління освітою, у сфері управління якого перебуває відповідний навчальний заклад (далі - орган управління освітою) (для навчальних закладів комунальної та державної форми власності), та за наявності кадрового і системотехнічного забезпечення, визначеного закладом згідно з розділом V цього Положення.

2.3. Підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації (післядипломна освіта) кадрів за дистанційною формою навчання здійснюються у ЗПО «МПДЮТ» за ліцензованими, акредитованими (атестованими) напрямками підготовки (спеціальностями).

2.4. Для організації дистанційного навчання ЗПО «МПДЮТ» може створювати у своєму складі групи з дистанційною формою навчання за погодженням з органом управління освітою.

Дистанційне навчання організовується відповідно до робочих навчальних планів ЗПО «МПДЮТ», що затверджуються наказом директора за погодженням з органом управління освітою.

Дистанційне навчання організовується для вихованців, слухачів учнів (далі – вихованців), які з будь-яких причин (стан здоров'я, проживання за межею пішохідної доступності до закладу, надзвичайні ситуації природного або техногенного характеру, воєнний конфлікт, проживання (перебування) за кордоном (для громадян України), на тимчасово окупованій території України або у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, тощо) не можуть відвідувати навчальні заняття.

Зарахування (переведення) на дистанційну форму навчання здійснюється за письмовою заявою повнолітньої особи та/або батьків (одного із батьків) або законного представника неповнолітньої особи. Приймання відповідних заяв вихованців ЗПО «МПДЮТ» закінчується до 15 вересня. *Рішення щодо організації навчання за дистанційною формою приймається педагогічною радою та оформлюється наказом директора ЗПО «МПДЮТ».*

Рішення щодо продовження навчання вихованця (вихованців) за дистанційною формою розглядається педагогічною радою ЗПО «МПДЮТ» щорічно.

У випадку припинення (відсутності) причин (обставин), визначених абзацами третім – п'ятим цього пункту, вихованець згідно з рішенням педагогічної ради ЗПО «МПДЮТ» припиняє навчання за дистанційною формою та згідно з власним рішенням (у разі досягнення повноліття) або рішенням батьків (одного із батьків) або законного представника і відповідно до законодавства може продовжити здобуття позашкільної освіти за іншою формою навчання у цьому ж або в іншому закладі позашкільної освіти за місцем проживання.

2.5. Строк навчання вихованців за дистанційною формою встановлюється ЗПО «МПДЮТ» має бути не меншим, ніж за очною формою за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, напрямками підготовки та спеціальностями.

2.6. Кількість вихованців ЗПО «МПДЮТ», що навчаються за дистанційною формою, визначається відповідно до рішення педагогічної ради закладу в межах законодавчо встановленого обсягу підготовки (перепідготовки,

підвищення кваліфікації, спеціалізації) за очною формою навчання. При цьому норматив чисельності вихованців що навчаються у ЗПО «МПДЮТ» за дистанційною формою, повинен відповідати нормам Закону України «Про позашкільну освіту» та Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2001 року № 433 (із змінами).

2.7. Веб-ресурси, що використовуються у ЗПО «МПДЮТ» для забезпечення навчального процесу за дистанційною формою навчання, проходять процедуру перевірки у закладі у серпні місяці напередодні навчального року.

2.8. Технології дистанційного навчання під час організації та забезпечення гурткової або індивідуальної форм навчання можуть використовуватись у ЗПО «МПДЮТ» за наявності відповідного кадрового та системотехнічного забезпечення.

2.9. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання у навчальному процесі ЗПО «МПДЮТ» приймається педагогічною радою закладу.

III. Особливості організації навчального процесу за дистанційною формою навчання

3.1. Навчальний процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах: самостійна робота; навчальні заняття; практичні заняття; індивідуальні заняття; контрольні-залікові заходи.

3.2. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, семінар, конференція, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації, майстер-класи, тренувальні заняття, контрольні та залікові заходи тощо.

3.3. Навчальні заняття за дистанційною формою навчання проводяться з вихованцями дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

3.4. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3.5. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається навчальною програмою.

3.6. Заняття, які потребують формування у вихованців творчих компетентностей проводиться або транслюються зі спеціально обладнаних навчальних кабінетів, лабораторій або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і відео фрагментів.

3.7. До інших видів навчальних занять при здійсненні навчального процесу можуть відноситись ділові ігри, виконання проєктів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається навчальною програмою.

3.8. Практична підготовка вихованців, які здобувають освіту за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затвердженим переліком документів, у складі Освітньої програми ЗПО «МПДЮТ».

3.9. Контрольні заходи з навчальної дисципліни при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою навчання у ЗПО «МПДЮТ» включають проміжний (тематичний, модульний), підсумковий та інші визначені контролю знань, умінь та навичок, набутих вихованцем у процесі навчання. Усі контрольні заходи у ЗПО «МПДЮТ» здійснюються відповідно до рішення навчального закладу дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відео конференц зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно.

3.10. Випускникам, які в установленому порядку склали кваліфікаційні іспити по завершенню дистанційного навчання, видається документ про позашкільну освіту. згідно зі статті 18 Закону України «Про позашкільну освіту».

IV. Особливості організації навчального процесу з використанням технологій дистанційного навчання

4.1. У ЗПО «МПДЮТ» використання технологій дистанційного навчання зорієнтоване насамперед на такі категорії вихованців:

- особи з особливими потребами;
- обдаровані діти та молодь, які спроможні самостійно або прискорено опанувати навчальні програми;

- особи, які проживають у географічно віддалених і важкодоступних до ЗПО «МПДЮТ» населених пунктах;
- учасники освітнього процесу, які за умовами праці перебувають тривалий час за межами населеного пункту, де розташований ЗПО «МПДЮТ», та які за сімейними обставинами не можуть систематично відвідувати заклад позашкільної освіти;
- особи, які бажають отримати додаткові знання паралельно з основним навчанням;
- особи, що перебувають на зоні, де здійснюються карантинні або інші надзвичайні заходи, які унеможливають вільне пересування місцевістю;
- особи, які готуються до вступу до ЗВО;
- громадяни України, які тимчасово або постійно проживають за кордоном.

4.2. Технології дистанційного навчання можуть використовуватись ЗПО «МПДЮТ» при проведенні занять через мережу Інтернет під час карантину; під час хвороби вихованців; виконанні науково-дослідницьких робіт; участі у дистанційних конкурсах; отриманні консультацій тощо.

4.3. Перелік навчальних програм, видів навчальних занять, які здійснюються за технологіями дистанційного навчання, визначаються ЗПО «МПДЮТ» за погодженням із законними представниками вихованця.

4.4. Технології дистанційного навчання при організації освітнього процесу за програмами професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації можуть використовуватися методичною службою ЗПО «МПДЮТ» за наявності відповідних веб-ресурсів і можливостей доступу до них

4.5. Навчання осіб із особливими потребами (у тому числі з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, психічними розладами) передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання при здійсненні всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку вихованців.

V. Забезпечення дистанційного навчання

5.1. Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

- методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

- критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;
- змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану.

5.2. Педагогічні працівники, методисти, тренери та керівники гуртків ЗПО «МПДЮТ», в яких організована дистанційна форма навчання, повинні систематично підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання. Кваліфікація працівників, які підвищували свою кваліфікацію, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за тематикою дистанційного навчання.

ЗПО «МПДЮТ» здійснюють підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації педагогічних кадрів щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання за наявності ліцензії на надання відповідних послуг.

5.3. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

- апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відео конференц зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;
- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускну здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;
- програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами.

Освітні програми, за якими організовується дистанційне навчання, можуть містити:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;
- документи планування навчального процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);
- відео та аудіо записи лекцій, семінарів тощо;
- мультимедійні лекційні матеріали;
- термінологічні словники;
- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;
- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- електронні бібліотеки чи посилання на них;
- бібліографії;
- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної програми за єдиним педагогічним сценарієм;
- інші ресурси навчального призначення.

Перелік веб-ресурсів навчальних програм, необхідних для забезпечення дистанційного навчання, визначається навчальним закладом залежно від його профілю.

Для забезпечення дистанційного навчання навчальний заклад може використовувати веб-ресурси, які пройшли перевірку перед початком навчального року у навчальному закладі або створювати власні веб-ресурси. ЗПО «МПДЮТ» планує для забезпечення повноцінного освітнього процесу перейти до єдиної системи на платформі HUMAN.